

Nr 409

Av fröken Sandell m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Omskolning m. m.

(Lika lydande med motion nr 345 i Första kammaren)

Arbetsmarknadsstyrelsen har i en framställning till Konungen föreslagit vissa ändringar i bestämmelserna för den av styrelsen handhavda bidragsverksamheten vid yrkesutbildning.

De föreslagna ändringarna innebär viss uppräknig av de nu utgående utbildningsbidragen — en uppräknig som ur flera synpunkter synes oss vara väl motiverad. De nu utgående bidragen fastställdes den 1 juli 1959, varför enbart en anpassning till 1959 års realvärde kan ge skäl för en höjning av ifrågavarande belopp. Sedan juni 1958 har konsumentprisindex stigit från 152 enheter till 171 i juni 1962 och har alltså det pristal som låg till grund för den höjning som genomfördes 1959 stigit med 19 enheter.

Utbildningen i fråga är av utomordentligt stor betydelse såväl för den enskilde som för samhället och är en av arbetsmarknadens största tillgångar när det gäller att återföra arbetslösa och partiellt arbetslösa till lönsam produktiv verksamhet. Det synes oss därför vara nödvändigt att de bidrag som utgår under utbildningstiden är av sådan storleksordning att de ger någorlunda trygghet såväl för den som genomgår utbildningen som för hennes familj. Enligt uppgift har i vissa fall utbildning måst avbrytas eller avbrytas på grund av de knappt tilltagna ersättningarna, ett förhållande som talar för en bättre anpassning till de reella levnadskostnaderna.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sin framställning föreslagit, att det s. k. *grundbidraget* höjes från nuvarande 410 kr. per månad till 475 kr., vari bör inräknas det nu utgående särskilda bidraget på 10 kr. till arbetskläder.

Familjetillägget till maka/husföreståndarinna föreslås höjt till 100 kr. per månad vid utbildning i hemorten och till 220 kr. vid utbildning utom hemorten. (För närvarande utgår respektive 55 och 140 kr.)

Familjetillägget för barn eller adoptivbarn under 16 år utgår nu med 45 kr. per månad, eller där särskilda skäl föreligger med 87 kr. per månad. Dessa belopp föreslås böra höjas till respektive 90 och 130 kr. per barn och månad.

Beträffande *hyresersättningen* har arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit att bidragets maximibelopp i ortsgrupperna 3 och 4 höjes från nuvarande 85 kr. till 100 kr. per månad och i ortsgrupp 5 från 100 till 125 kr., utom i Storstockholm, där maximibeloppet bör höjas från 125 till 150 kr.

Dessutom har styrelsen föreslagit den ändringen, att till ensamstående som utbildas å hemorten bör hyresbidrag kunna utgå med den faktiska kostnaden för fast bostad i stället för nu gällande bestämmelse om ett ortsgaderat hyresbidrag.

Ovannämnda förslag har tillstyrkts av försvarets civilförvaltning, socialstyrelsen och riksförsäkringsverket. Enligt vårt förmenande bör även hänsyn lagas till vad som gäller, eller kommer att gälla, beträffande familjepeningen enligt familjebidragsförordningen. Föredragande statsrådet har på denna punkt icke ansett sig kunna tillstyrka arbetsmarknadsstyrelsens äskanden utom vad det beträffar hyresbidraget till ensamstående. Som motivering för avslaget beträffande utbildningsbidragens höjning anföres, att eftersom bidragen är skattefria risk föreligger för att det sammanlagda bidragsbeloppet skulle kunna överskrida begynnelselönen inom ett flertal yrken, särskilt på orter tillhörande de lägre ortsgrupperna. Gentemot detta vill vi framhålla, att redan nu i bestämmelserna om utbildningsbidragen finns fastslaget att det totala utbildningsbidraget icke får överskrida gängse arbetslön i utbildningsyrket.

Vad det gäller den beräknade totala kostnaden för denna verksamhet torde med all sannolikhet det förhållandet, att i fortsättningen sjukpenning eller förtidspension kommer att utgå under utbildning i större utsträckning än hittills, innebära en väsentlig reduktion av nu beräknade kostnader för utbildningsverksamheten.

Medvetna om den stora betydelse omskolnings- och utbildningsverksamheten har i samhällets strävan att skapa trygghet i arbetslivet, hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att antaga av arbetsmarknadsstyrelsen framlagda förslag till förbättring av utbildningsbidragen samt som en följd därav anslaget till Omskolning m. m. (statsverkspropositionen bilaga 13, punkten 29) uppföras med 150 000 000 kr.

Stockholm den 25 januari 1963

Viola Sandell

Arvid Eskel

Folke Trana

Erik Johansson

Torsten Fredriksson
